

Doctor honoris causa

Ian Francis Hancock

Edícia **Doctor honoris causa**

zv. 15

Ian Francis Hancock

Univerzita Konštantína Filozofa
Nitra 2009

© Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2009

ISBN 978-80-8094-657-9

EAN 9788080946579

Slávnostná inaugurácia

Rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., udelil dňa 11. novembra 2009 na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre rozšírenom o vedecké rady fakúlt čestný titul doctor honoris causa (Dr.h.c.) významnému lingvistovi a kulturológovi **prof. Ianovi Francisovi Hancockovi, PhD.**, z Univerzity v Austine, Texase, USA a významnému kognitívnemu psychológovi a lingvistovi **prof. Enchovi Nedyalkov Gerganovovi, PhD.**, z Novej bulharskej univerzity v Sofii, Bulharsko.

Vaše Magnificencie, Vaše Spectability, Vaše Honorability,
vážení členovia vedeckých rád, ctení hostia,
vážené kolegyne, vážení kolegovia, milí študenti!

Z poverenia Jeho Magnificencie, profesora doktora Libora Vozára, kandidáta vied, rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, otváram slávnostné zasadnutie Vedeckej rady Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre rozšírené o vedecké rady fakúlt, ktoré sa koná pri príležitosti udelenia čestného titulu „doctor honoris causa“ dvom výnimočným osobnostiam a zároveň blízkym spolupracovníkom našej univerzity:

- významnému lingvistovi a kulturológovi, profesorovi **Ianovi Francis Hancockovi**, philosophie doctor, z Texaskej univerzity v Austine, Spojené štáty americké
- a
- významnému kognitívnemu psychológovi a lingvistovi, profesorovi **Enchovi Nedyalkov Gerganovovi**, philosophie doctor, z Novej bulharskej univerzity v Sofii, Bulharsko.

Dnešná akademická slávnosť je o to významnejšia, že sa koná v jubilejnom roku, v ktorom sme oslávili 50. výročie vysokoškolského vzdelávania na našej alma mater.

*Honourable rectors, deans, vice – rectors, vice - deans,
dear guests, ladies and gentlemen.*

It is my great honour to open the session of the Scientific board of Constantine the Philosopher University in Nitra extended by Scientific Boards of the Faculties which is held on the occasion of awarding the ‘Doctor honoris causa’ degree.

I would also like to welcome our dear guests:

- *significant linguist and cultural scientist professor **Ian Francis Hancock**, philosophie doctor, from the University of Texas at Austin, USA*
and
- *significant cognitive psychológist and linguist professor **Encho Nedyalkov Gerganov**, philosophie doctor, from the New Bulgarian University at Sofia, Bulgaria.*

Vážené slávnostné zhromaždenie,
vážené dámy a páni!

Dovoľte mi, v tejto sviatočnej a jedinečnej chvíli, srdečne privítať v aule Univerzity Konštantína Filozofa:

- Jeho Magnificenciu, profesora doktora **Libora Vozára**, kandidáta vied, rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Na dnešnej slávnosti srdečne vítam:

- Jej Honorabilitu, profesorku doktorku **Evu Malú**, kandidátku vied, prorektorku Univerzity Konštantína Filozofa,
- Jeho Honorabilitu, docenta doktora **Miroslava Tvrdoňa**, philosophiae doctor, prorektora Univerzity Konštantína Filozofa.

Ďalej srdečne vítam:

- profesorku **Janku Hečkovú**, kandidátku vied, predsedníčku Akademického senátu Univerzity Konštantína Filozofa,
- inžinierku **Eubicu Ehrenholdovú**, kvestorku Univerzity Konštantína Filozofa.

V aule Univerzity Konštantína Filozofa srdečne vítam:

- Jej Spectabilitu, profesorku doktorku **Evu Sollárovú**, kandidátku vied, dekanu Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva,
- Jej Spectabilitu, profesorku doktorku **Gabrielu Porubskú**, kandidátku vied, dekanu Pedagogickej fakulty,
- Jeho Spectabilitu, doktora **Attilu Komzsíka**, philosophie doctor, dekana Fakulty stredoeurópskych štúdií,
- Jej Honorabilitu, profesorku inžinierku **Zdenku Rózovú**, kandidátku vied, ktorá zastupuje profesora doktora Ľubomíra Zelenického, kandidáta vied, dekana Fakulty prírodných vied,
- Jeho Honorabilitu, doktora **Igora Lomnického**, philosophie doctor, ktorý zastupuje profesorku doktorku Zdenku Gadušovú, kandidátku vied, dekanu Filozofickej fakulty.

Srdečne vítam Ich Honorability, prodekanov Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, Filozofickej fakulty, Fakulty prírodných vied, Fakulty stredoeurópskych štúdií a Pedagogickej fakulty.

Je pre nás veľkou cťou, že pozvanie na dnešnú akademickú slávnosť prijali emeritní rektori, dekani a doctor honoris causa Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre:

- profesor doktor **Michal Soták**, doktor vied, dekan emeritus,

-
- profesor doktor **Ondrej Šedivý**, kandidát vied, dekan emeritus,
 - profesor doktor **Peter Liba**, doktor vied, rektor emeritus,
 - senátor honoris causa profesor doktor inžinier **Daniel Kluvanec**, kandidát vied, rektor emeritus,
 - a doctor honoris causa **Ladislav Ťažký**.

V aule Univerzity Konštantína Filozofa si dovoľujem čo najsrdečnejšie privítať našich vzácných hostí – predstaviteľov slovenských a českých univerzít, ktorí prijali pozvanie na našu akademickú slávnosť:

- Jeho Magnificenciu, doktora honoris causa, profesora inžiniera **Mikuláša Látečku**, philosophiae doctor, rektora Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre,

-
- Jej Magnificenciu, profesorku inžinierku **Vieru Cibákovú**, kandidátku vied, rektorku Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave,
 - Jeho Magnificenciu, doktora honoris causa, profesora inžiniera **Karola Poláka**, doktora vied, rektora Vysokej školy v Sládkovičove,
 - Jeho Magnificenciu, profesora doktora **Jána Sváka**, kandidáta vied, rektora Bratislavskej vysokej školy práva v Bratislave,
 - Jeho Honorabilitu, docenta inžiniera **Miroslava Havlíčka**, kandidáta vied, prorektora Mendelovej zemедelskej a lesníckej univerzity v Brne,
 - Jeho Honorabilitu, profesora doktora **Juraja Černáka**, kandidáta vied, prorektora Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
 - Jeho Honorabilitu, docenta inžiniera **Ľubomíra Striešku**, kandidáta vied, prorektora Ekonomickej univerzity v Bratislave,
 - Jeho Honorabilitu, profesora doktora **Ivana Šimovčeka**, kandidáta vied, prorektora Trnavskej univerzity v Trnave,
 - Jeho Honorabilitu, docenta doktora **Jána Daneka**, kandidáta vied, prorektora Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave,
 - Jej Honorabilitu, docentku inžinierku **Janu Burgerovú**, philosophiae doctor, prorektorku Prešovskej univerzity v Prešove,

-
- Jej Honorabilitu, doktorku **Melindu Nagy**, philosophiae doctor, prorektorku Univerzity Jánosa Selyeho v Komárne,
 - Jej Honorabilitu, profesorku doktorku **Alžbetu Mrázovú**, philosophiae doctor, prorektorku Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave,
 - Jeho Honorabilitu, profesora doktora **Viliama Fishera**, kandidáta vied, prorektora Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave,
 - Jeho Honorabilitu, profesora inžiniera **Ivana Kneppa**, doktora vied, prorektora Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne.

Naše pozvanie prijali aj dekaní fakúlt Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre:

- Jeho Spectabilita, profesor, inžinier **Daniel Bíro**, kandidát vied, dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov,
- Jeho Spectabilita, profesor, inžinier **Jozef Bulla**, doktor vied, dekan Fakulty biotechnológií a potravinárstva.

Dovoľujem si osobitne privítať :

- pána **Ľudovíta Galbavého**, splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity,
- pani **Emíliu Kršíkovú**, štátnu tajomníčku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- pána **Augustína Jozefa Langa**, štátneho tajomníka Ministerstva kultúry Slovenskej republiky,

-
- pani **Nadeždu Šebovú**, generálnu riaditeľku Sekcie sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Naše privítanie patrí aj:

- Jeho Excelencii **Ognianovi Garkovovi**, veľvyslancovi Bulharskej republiky.

Je pre nás čťou, že pozvanie na našu akademickú slávnosť prijali poslanci Národnej rady Slovenskej republiky:

- pán **Pavol Abrahan**,
- pán **Vladimír Faič**,
- pán **Tomáš Galbavý**,
- pán **Pavol Glenda**,
- pán **Pavol Goga**,
- pán **Ján Kovarčík**,
- pán **László Szigeti**,
- a pán **Ján Valocký**, poslanec Národnej rady a riaditeľ Fakultnej nemocnice v Nitre.

V Aule Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre srdečne vítam aj ďalších vzácných hostí:

- doktora **Jána Salaja**, doktora vied, riaditeľa Ústavu genetiky a biotechnológií rastlín Slovenskej akadémie vied v Nitre,

-
- doktora **Mateja Ruttkaya**, kandidáta vied, riaditeľa Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre,
 - inžiniera **Júliusa Oszlányiho**, kandidáta vied, riaditeľa Ústavu krajinskej ekológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave,
 - magistru **Danu Peškovičovou**, philosophie doktor, zástupkyňu riaditeľky Centra výskumu živočíšnej výroby v Nitre.

Je pre nás čťou, že na dnešnej slávnosti môžeme osobitne privítať:

- pána **Milana Belicu**, predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja,
- pána **Jozefa Dvonča**, primátora Mesta Nitra,
- pána **Juraja Horvátha**, prednostu Obvodného úradu v Nitre,
- pána **Stanislava Ivaničku**, riaditeľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre,
- dôstojného pána **Ivana Elka**, seniora Dunajsko-Nitrianskeho seniorátu,
- plukovníka inžiniera **Jozefa Zelenku**, philosophiae doctor, riaditeľa Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Nitre,
- podplukovníka inžiniera **Juraja Andrašku**, riaditeľa Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nitre.

Osobitne srdečne medzi nami vítame zástupcov programu **Dekáda začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015**, ako aj účastníkov medzinárodnej konferencie „**Dni sociálnej práce**“ a „**InteRRa8**“.

Zároveň si dovoľujem privítať všetkých ďalších predstaviteľov verejného a kultúrneho života nášho regiónu, všetkých priateľov, priaznivcov a podporovateľov našej Alma mater.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

dôležitosť a vážnosť tejto chvíle, umocňuje aj prítomnosť členov Správnej rady, akademických senátov, Vedeckej rady Univerzity Konštantína Filozofa a vedeckých rád fakúlt, fakultnej nemocnice

Nitra, prítomnosť všetkých vás, vážené kolegyne a kolegovia, vážení administratívni a technickí pracovníci a milí študenti, ktorí ste prijali pozvanie Jeho Magnificencie, rektora Univerzity Konštantína Filozofa, na slávnosť udelenia čestných titulov „doctor honoris causa“.

Vaša Magnificencia, vážený pán rektor, dovoľujem si Vás požiadať o oboznámenie prítomných s výsledkami rokovania Vedeckej rady a o súhlas k inaugurácii.

I would like to ask the Honourable Rector professor Libor Vozár to present the results from the session of the University Scientific board.

Honorable rector, I would like to ask you to issue your approval to initiate the inauguration ceremony.

Prof. RNDr. Mária Bauerová, CSc.,
prorektorka

Príhovor rektora UKF

Vážené slávnostné zhromaždenie,

je pre mňa veľkou čťou vás informovať, že Vedecká rada Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre na svojom zasadnutí dňa 21. mája 2009 schválila návrh Vedeckej rady Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva na udelenie titulu „doctor honoris causa“

- významnému lingvistovi a kulturológovi, profesorovi **Ianovi Francis Hancockovi**, philosophie doctor, z Texaskej univerzity v Austine, Spojené štáty americké
a
- významnému kognitívnemu psychológovi a lingvistovi, profesorovi **Enchovi Nedyalkov Gerganovovi**, philosophie doctor, z Novej bulharskej univerzity v Sofii, Bulharsko.

Profesorovi **Ianovi Francis Hancockovi**, philosophie doctor, sa titul sa udeľuje za:

- mimoriadne významný prínos v oblasti rómskej lingvistiky a štandardizácie rómskeho jazyka,
- za významnú publikačnú tvorbu v oblasti rómskej histórie, osobitne holokaustu,
- a podporu spolupráce s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre v odbore rómsky jazyk a kultúra.

Profesorovi **Enchovi Nedyalkov Gerganovovi**, philosophie doctor, sa titul udeľuje za:

- jeho mimoriadny prínos k rozvoju kognitívnej psychológie vo výskume krátkodobej pamäti,
- vedecký prínos v oblasti psycholingvistického výskumu rómskych detí,
- a podporu spolupráce s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre v odbore rómsky jazyk a kultúra.

Vážené slávnostné zhromaždenie, som rád, že Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre môže udeliť titul doctor honoris causa takým významným osobnostiam ako je profesor **Ian Francis Hancock**, philosophie doctor, a profesor **Encho Nedyalkov Gerganovov**, philosophie doctor. S neobyčajným zadosťučinením a radosťou, dávam z moci svojho úradu súhlas na udelenie čestného titulu „doctor honoris causa“ a slávnostnú inauguráciu týmto otváram.

Dear ladies and gentlemen, I am pleased that Constantine the Philosopher University in Nitra is honoured to award the honorary title Doctor honoris causa to the distinguished scientists: to professor Ian Francis Hancock, philosophiae doctor and to professor Encho Nedyalkov Gerganov, philosophiae doctor. As the rector of Constantine the Philosopher University in Nitra I am delighted to give the approval to award Doctor honoris causa honorary title and to commence the inauguration ceremony.

Prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.,
rektor

Vážené slávnostné zhromaždenie,
vážené dámy a páni!

V dnešný výnimočný deň Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre udeľuje čestný titul doctor honoris causa profesorovi **Ianovi Francis Hancockovi**, philosophie doctor, z Texaskej univerzity v Austine, Spojené štáty americké, významnému lingvistovi a kulturológovi, osobnosti vzácnej a výnimočnej, ktorá významne prispela k etablovaniu odboru Rómsky jazyk a kultúra na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a ktorá bola iniciátorom spolupráce medzi Ústavom romologických štúdií na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva a Katedrou lingvistiky na Texaskej univerzite v Austine. Udelenie čestného titulu doktor honoris causa je prejavom úcty a uznania celej akademickej obce našej alma mater za jeho celoživotnú vedeckú a pedagogickú prácu.

Vážené slávnostné zhromaždenie,
vážené dámy a páni!

Z poverenia Jeho Magnificencie, profesora doktora Libora Vozára, kandidáta vied, rektora Univerzity Konštantína Filozofa, prosím Jej Spectabilitu, profesorku doktorku **Evu Sollárovú**, kandidátku vied, dekanu Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, o slávnostné laudácio.

On behalf of the Honourable Rector, I would like to ask the Dean of the Faculty of Social Sciences and Health Care professor Eva Sollárová, to present the festive laudatio on prof. Hancock.

Prof. RNDr. Mária Bauerová, CSc.,
prorektorka

**Laudatio for
IAN HANCOCK**

Dear Professor Vozar,
Your Excellencies,
Dear Guests,

I have the honor and the pleasure to present to you Professor Dr. Ian Hancock as the newly awarded Doctor Honoris Causa by the Constantine the Philosopher University in Nitra. Prof. Hancock is one of the leading world experts in the field of Romani linguistics and Romani History. His publications are well known in USA as in Europe and his commitments in this respect are highly appreciated. He holds a title of Doctor Honoris Causa by another European University as well - the University of Umea in Sweden.

Prof. Dr. Ian Hancock was born on August 29th 1942 in London, England. His father's family descends from the Romungro Roma from Mosonmagyaróvár in Hungary, and his mother's family descends from the Romanichal Roma (British Roma). His Roma background makes him a unique scientist because he has the ability to present in his works the insiders view of Roma person to language and culture of Roma.

Prof. Hancock has a remarkable career. In 1967 he completes a M.A. in Oriental and African Studies, from London University, School of Oriental and African Studies. In 1971 he completes a Ph.

D. in Linguistics from the School of Oriental and African Studies, at the University of London as part of an experimental "affirmative action" programme for ethnic and social minorities. His doctoral thesis is one of the very first descriptive grammars of the Creole language Sierra Leone (*Dictionary of Sierra Leone Krio, incorporating obsolete words and expressions found in the literature, and items peculiar to the dialect of The Gambia*).

Prof. Hancock began teaching in the English Department at the University of Texas, Austin in 1972, where he works till today. In 2005 he was awarded an endowed professorship (the Nowlin Regents Professorship in Liberal Arts) by his university. In 1976 he began to assemble the Romani Archives and Documentation Center (www.RADOC.net) and serves as its present Director. It is the largest repository of Romani materials anywhere in the world.

Throughout the years he has taught general linguistics, sociolinguistics, English linguistics, history, dialectology and grammar. However the biggest success of Ian Hancock is the introduction of Romani language as a University subject at University of Texas at Austin. He is one of the very first Romani language specialists to do that. His university is now instituting the first PhD programme in Romani Studies in the USA. Prof. Ian Hancock has also taught course on multiculturalism and diaspora populations. The main areas of interest of Ian Hancock are language contact, the Romani language, Romani sociolinguistics and the

education of Roma. However extremely important scientific work he did in the field of Romani history.

Since 1972 Ian Hancock has been teaching variety of courses at the University of Texas. He started with lectures on Creole languages, based on his Ph. D. work and later he became a founder and member of the editorial board of internationally known journal “*Creole Languages*”. He is also on the editorial board of the *Journal of Genocide Studies*. Prof. Hancock is also one of the editors of the newly established International Journal of Romology, which is going to be published at our University. He is on the board of the Jasenovac Research Institute in Croatia and is a member of the Anne Frank Institute in the Netherland.

Prof. Hancock is also an Academic Affiliate of The South Asia Institute, The Foreign Language Education Center and the Center for Russian, East European and Eurasian Studies, at the University of Texas at Austin.

In his capacity of a Romani linguist and specialist in Roma history and culture, he has been invited to many places to speak, including most European countries, Japan and South America. Prof.

Hancock has served as an attaché to the U. S. Department of State visiting the Slovak Republic and the Czech Republic to advise U.S. embassy personnel on Roma issues, and to visit Roma initiatives, to speak to young people about the need for education. As an international Roma expert he has addressed the OSCE on a number of occasions in Warsaw; he has spoken before the U.S. congress on a number of occasions; he has spoken before the UN in Geneva and New York, and before the EU in Brussels.

Regarding the Roma issues Prof. Hancock's work involves two main areas: Romani language, culture and history and Roma human right. He has many publications in these areas.

Speaking about the publications, Prof. Hancock has a large number of publications in the field of Roma issues. He was the first scientist in the world who published a monograph on Roma Slavery *Land of pain: Five centuries of Gypsy slavery*. Austin, 1982.

He is the first author to publish a monograph on Roma Holocaust entitled *The Pariah Syndrome: An account of Gypsy Slavery and Persecution*. Ann Arbor: Karoma Publishers, 1987. Second edition, 1988, widely reviewed, inc. in the *New York Times*.

He is the author of the first description of Vlah Romani dialect spoken in North America *A Handbook of Vlax Romani*. Slavica, Inc., Columbus, 1995.

His other publication in the field of Romani studies are:

We Are the Romani People: Ame Sam e Rromane Džene. Commissioned by the Open Society Institute (Soros Foundation) and published in 2002 by The University of Hertfordshire Press.

The Heroic Present: The Photographs of Jan Yoors and His Life with the Gypsies. The Monacelli Press, New York, 2004.

A History of the Romani people. Co-authored with Hristo Kjučukov. Philadelphia: Boyds Mill Press, 2005. Listed in the 2006 edition of *The Best Children's Books of the Year*.

His books *The Pariah Syndrome* and *We are the Romani People* have been translated into many languages in Europe and in Japan and they are used by many universities as course books on Romani studies.

Prof. Hancock has also commitments in the field of Creole Studies and his publications are also internationally known, however today the title Doctor Honoris causa is given to him for his contributions:

- in the field of Romani language, culture and history
- the work on education for Roma
- the work on human rights for Roma
- the education of non-Roma about Roma history and Roma Holocaust
- for establishing Romani Studies as a permanent academic discipline

-
- promoting the integration of Roma into the national population

Prof. PhDr. Eva Sollárová, CSc.,
dekanka FSVaZ UKF

Slávnostné laudatio

Vaše Magnificencie, Vaše Honorability, Vaše Spectability,
Vaša Excelencia, ctení hostia, vážené kolegyně a kolegovia,
milí študenti, dámy a páni,

je mi ct'ou a potešením predstaviť Vám profesora Dr. Iana Hancocka ako novo – oceneného „doctor honoris causa“ Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre. Prof. Ian Hancock je jedným z významných svetových odborníkov v oblasti rómskej lingvistiky a rómskej histórie. Jeho publikácie sú známe nielen v Spojených štátoch, ale aj v Európe a jeho zanietenosť a oddanosť práci je vysoko cenená. Je držiteľom čestného titulu doctor honoris causa aj na Univerzite v Umea vo Švédsku.

Prof. Dr. Ian Hancock, PhD., sa narodil 29. augusta 1942 v Londýne. Korene jeho rodiny siahajú do Maďarska a Anglicka. Rómsky pôvod z neho urobil jedinečného vedca, nakoľko mu umožnil získať kvalitnejší vhl'ad do jazyka a kultúry Rómov.

Prof. Hancock má za sebou pozoruhodnú kariéru. V roku 1967 skončil magisterské štúdium Orientálnych a afrických štúdií, na London University, Fakulte orientálnych a afrických štúdií. V roku 1971 skončil doktorandské štúdium v odbore lingvistika na Fakulte orientálnych a afrických štúdií, University of London, ktoré bolo súčasťou experimentálneho programu pre etnické a sociálne menšiny, so zameraním na oblasť pozitívnej diskriminácie. Jeho

dizertačná práca patrí medzi prvé deskriptívne gramatiky kreolského jazyka Sierra Leone (*Dictionary of Sierra Leone Krio, incorporating obsolete words and expressions found in the literature, and items peculiar to the dialect of The Gambia*).

Prof. Hancock začal v roku 1972 vyučovať na Katedre angličtiny na University of Texas v Austine, kde pôsobí dodnes. V roku 2005 získal titul profesor na domovskej univerzite (the Nowlin Regents Professorship in Liberal Arts). V roku 1976 sa aktívne podieľal na vzniku rómskeho archívu a dokumentačného centra, kde pôsobí ako riaditeľ. Centrum patrí k najväčším archívom rómskych dokumentov na celom svete.

Počas dlhého profesionálneho pôsobenia Prof. Hancock vyučoval všeobecnú lingvistiku, sociolingvistiku, anglickú lingvistiku, dejiny, dialektológiu a gramatiku. Avšak najväčším úspechom prof. Hancocka je zavedenie rómskeho jazyka ako univerzitného predmetu na University of Texas v Austine. Je jedným z prvých rómskych jazykových odborníkov, ktorí sa podujali na tento krok. Jeho domovská univerzita práve otvára prvý ročník doktorandského štúdia v špecializácii rómsky jazyk. Prof. Ian Hancock, PhD., viedol prednášky a semináre v oblasti multikulturalizmu a diaspóry. Hlavnou oblasťou záujmu prof. Hancocka je jazykový kontakt, rómsky jazyk, rómska sociolingvistika a vzdelávanie Rómov. Najdôležitejšia vedecká práca bola realizovaná v téme dejín Rómov.

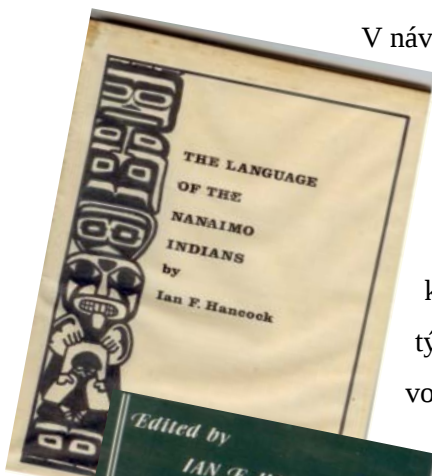
Od roku 1972 vyučuje prof. Hancock viaceré disciplíny na University of Texas. Začínal s prednáškami o kreolskom jazyku,

ktorých základ tvorila jeho vlastná dizertačná práca. Neskôr sa stal zakladateľom a členom edičnej rady medzinárodného časopisu „*Creole Languages*”. Je taktiež v edičnej rade časopisu *Journal of Genocide Studies*. Prof. Hancock je jedným z editorov novo založeného medzinárodného časopisu *Journal of Romology*, ktorý bude vychádzať na našej univerzite. Je členom Rady Jasenovac výskumného inštitútu v Chorvátsku a členom Inštitútu Anne Frank v Holandsku.

Prof. Ian Hancock, PhD., je akademickým členom viacerých centier a ústavov: „*The South Asia Institute*“ – Juhoázijského Inštitútu, *Centra edukácie cudzieho jazyka*, *Centra ruských, východoeurópskych a eurázijských štúdií* na University of Texas v Austine.

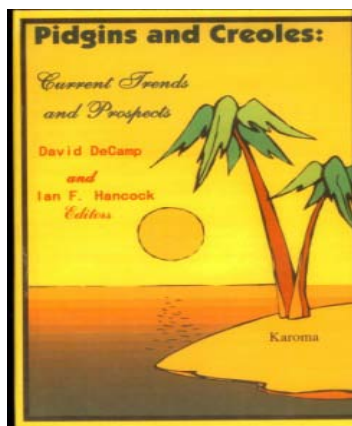
Vysoká odborná úroveň poznatkov v oblasti lingvistiky a rómskych dejín vyústila do návštevy mnohých krajín, nielen európskych, ale aj Japonska a Južnej Ameriky, kde prof. Hancock prednášal. Pôsobil tiež ako ataše na Ministerstve zahraničia v Spojených štátoch amerických. Navštívil Slovensko aj Českú republiku s cieľom pomôcť a poradiť pracovníkom ambasad v oblasti rómskej problematiky a navštívil niektoré rómske iniciatívy, aby v nich šíril potrebu vzdelávania medzi mladými ľuďmi. Prof. Hancock predniesol významné prejavy pred Americkým kongresom pri mnohých príležitostiach, vystúpil tiež v sídle OSN v Ženeve a New Yorku a pred EU v Bruseli.

Jeho práca zahŕňa dve hlavné oblasti: ľudské práva a rómsky jazyk a dejiny. Mnoho jeho významných publikácií sa týka hlavne týchto dvoch kľúčových oblastí.

V náväznosti na jeho publikácie prof. Ian

Hancock, PhD., napísal viaceré práce práve v oblasti rómskej problematiky. Je prvým vedecko – výskumným odborníkom na svete, ktorý publikoval monografiu, týkajúcu sa otroctva Rómov s názvom: *„Krajina bolesti: Päť storočí rómskeho otroctva“* v anglickej verzii *Land of pain: Five centuries of Gypsy slavery*. Austin, 1982.

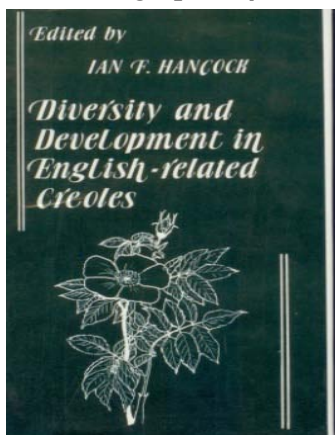
Je tiež prvým autorom monografie o rómskom holokauste s názvom **Syndróm vydedencov: O rómskom otroctve a perzekúcii“ v anglickej verzii: The Pariah Syndrome: An account of Gypsy Slavery and Persecution.**

Je autorom prvej deskripcie rómskeho dialektu, ktorým sa hovorí v Severnej Amerike.

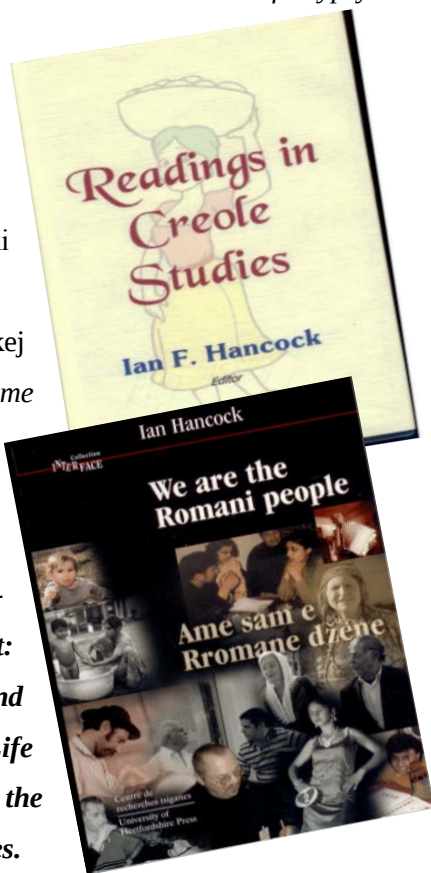
Jeho ďalšími publikáciami v odbore Rómskych štúdií sú:

„**My Rómsky národ**“ v anglickej verzii **We Are the Romani People: Ame Sam e Rromane Džene.** Dielo vyšlo v roku 2002.

“**Heroický dar: Fotografie Jan Yoorsa a jeho ženy s cigánmi**” v anglickej verzii **The Heroic Present: The Photographs of Jan Yoors and**

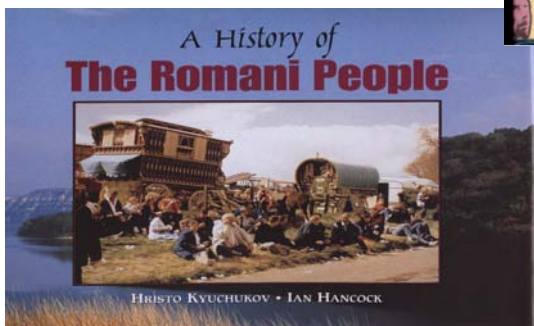
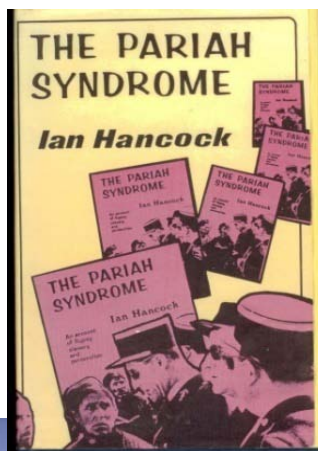

His Life with the Gypsies.

“**Dejiny Rómskeho národa**” - **A History of the Romani people**, ktoré vyšlo v roku 2005.

Jeho knihy *Syndróm vydedencov* (*The Pariah Syndrome*) a *My Rómsky národ* (*We are the Romani People*) boli preložené do mnohých jazykov v Európe a v Japonsku a v súčasnosti sa používajú na viacerých univerzitách ako učebný materiál v odbore Rómskych štúdií.

Profesor Ian Hancock svojou prácou výrazne prispel k rozvoju v oblasti kreolských štúdií a mnohé jeho publikácie sú svetovo známe.

Dnes mu bude UKF v Nitre udelený čestný titul Doktor Honoris Causa na základe jeho prínosu v nasledovných oblastiach:

- Rómsky jazyk, Rómska kultúra a Rómske dejiny
- Edukácia Rómov
- Ľudské práva a Rómovia

-
- Vzdelávanie ne-Rómov o dejinách Rómov a o rómskom holokauste
 - Podiel na zavedení predmetu Rómske štúdie ako univerzitnej disciplíny
 - Podpora integrácie Rómov do národnej populácie

Prof. PhDr. Eva Sollárová, CSc.,
dekanka FSVaZ UKF

Ďakujem Jej Spectabilite, profesorku doktorke Eve Sollárovej, kandidátke vied, dekanke Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva za slávnostné laudácio.

Prosím Jej Honorabilitu, profesorku doktorku **Evu Malú**, kandidátku vied, prorektorku Univerzity Konštantína Filozofa a promótorku dnešnej slávnosti, aby v zmysle našich akademických a univerzitných zvyklostí vykonala slávnostný akt inaugurácie.

I would like to ask the Promoter of the present ceremony, professor Eva Malá, the vice-rector at Constantine the Philosopher University in Nitra, to proceed with the inauguration ceremony.

Prof. RNDr. Mária Bauerová, CSc.,
prorektorka

Slávnostný sľub inauguranta

Summum consilium Universitatis Constantini Philosophi Nitriensis non ignorans, quantum tu, vir clarissime et eminentissime, qui operibus tuis insignibus cum ingenio ac sollertia factis studium linguisticae Romanianae auctus es et ipsam linguam Romanianam normativam reddi iuvisti aequae ac operibus tuis ad historiam Romanianam imprimis ad infelicem huius gentis holocaustum pertinentibus falsam opinionem extirpari studuisti nec non magna ope tua societatem et cooperationem cum Universitate Constantini Philosophi Nitriae in disciplina linguae culturaeque Romanianae expeditivisti, de lumine sapientiae salutifero totum terrarum per orbem propagando meritis sis.

Hoc consilium in conventu suo solemni habito communi applausu decrevit, ut Tu, Excelencia Ian Francis Hancock in numerum doctorum scientiarum et artium honoris causa recipereris.

Quod consilii nostri consultum cum summa Rei Publicae Slovacae potestate confirmatum esset, a te, vir eminentissime, petimus, ut in hoc consensu sollemni summum illum et unicum, quo te Universitas studiorum nostra ornare potest, honorem accipias.

Prius autem sponsio sollemnis tibi suscipienda est.

Najvyššia rada UKF v Nitre si je vedomá toho, ako veľmi Ty, slávny a významný muž, ktorý si sa svojou tvorivou vedeckou prácou a významnými publikáciami k téme rómskej lingvistiky a štandardizácie rómskeho jazyka, publikáciami k téme rómskej histórie a osobitne holokaustu, ako aj osobným prínosom pri rozvíjaní spolupráce s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre v odbore rómsky jazyk a kultúra, zaslúžil o rozšírenie svetla múdrosti po celom svete.

Táto rada sa na svojom slávnostnom zasadnutí jednomyselne rozhodla, aby si Ty, Excelencia Ian Francis Hancock, bol prijatý do počtu dr. h. c.

Pretože toto rozhodnutie bolo potvrdené najvyššou mocou Slovenskej republiky, prosíme Ťa, muž význačný, aby si na tomto zasadnutí prijal vedeckú najvyššiu poctu, ktorú Ti chce naša univerzita udeliť.

Najprv však musíš vziať na seba slávnostný sľub.

Spondebis igitur:

Primum, te huius Universitatis, in qua summum in scientiis gradum ascenderis, piam perpetuo memoriam habiturum eique auctoritate auxilio consiliis tuis numquam defuturum? Dein, scientiarum studia, sicut adhuc facere semper consuevisti, provehere non desitutum, ut veritas propagetur et lux eius, qua salus generis humani continetur, terrarum orbem illustret?

Haec Tu ex animi Tui sententia spondebis ac polliceberis?

Budeš sľubovať teda:

Najprv, že budeš vždy s láskou spomínať na túto univerzitu, na ktorej vystúpiš na najvyšší stupeň vedecký, a že nikdy jej neodoprieš vážnosť, pomoc, radu.

Ďalej, že budeš pokračovať vo vedeckej činnosti ako doteraz, aby sa pravda rozšírila a jej svetlo, ktoré obsahuje spásu ľudstva osvietilo svet.

Sľubuješ toto a zaväzuješ sa k tomu z vnútorného rozhodnutia?

I a n - F r a n c i s H a n c o c k

SPONDEO AC POLLICEOR

Itaque iam nihil impendit, quominus honores, quibus Te senatus Constantini Philosophi Universitatis Nitriensis ornare cupit, Tibi impertiamus.

Ergo ego promotor legitime constitutus, TE, Excelencia Ian Francis Hancock, vir doctissime, SCIENTIARUM PHILOSOPHICARUM doctorem honoris causa creo, creatum renuntio, omniaque doctoris scientiarum iura et privilegia in Te confero, cuius rei in fidem hoc diploma Universitatis sigillo firmatum Tibi in manus trado.

Teda už nič nebráni, aby sme Ti udelili pocty, ktoré Ti senát UKF v Nitre túži udeliť.

Preto ja, zákonom ustanovený promótor, Teba, Ian Francis Hancock učení muž, činím doktorom filozofických vied a za takého Ťa vyhlasujem a udeľujem Ti všetky práva a výsady doktora vied a na dôkaz tejto veci Ti do rúk odovzdávam diplom univerzity zapečatený veľkou pečaťou.

Vážené slávnostné zhromaždenie,
vážené dámy a páni!

z poverenia Jeho Magnificencie, rektora Univerzity Konštantína Filozofa si dovoľujem v mene Vedeckej rady Univerzity Konštantína Filozofa, Vedeckých rád fakúlt, v mene celej akademickej obce, čo najsrdečnejšie zablahoželať profesorovi **Ianovi-Francis Hancockovi**, philosophie doctor, k udeleniu čestného titulu doctor honoris causa Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Vážený pán profesor, prosím Vás o inauguračný príhovor.

On behalf of all members of this ceremony, let me congratulate professor Ian – Francis Hancock, philosophie doctor, on being awarded the degree Doctor Honoris Causa at Constantine the Philosopher University in Nitra.

Ladies and gentlemen, I would like to give the floor to Doctor Honoris causa Ian-Francis Hancock, philosophie doctor to give his inauguration speech.

Prof. RNDr. Mária Bauerová, CSc.,
prorektorka

Acceptance speech

It is with a profound sense of gratitude that I accept this *doctor honoris causa* from The University of Constantine the Philosopher. My thanks are extended to all of those people who considered me deserving of this honour, and who brought me here to receive it. Although I am here alone to accept this honorary doctorate, I represent many Roma like myself who have managed to overcome the obstacles that have made higher education a difficult goal, and I humbly accept this degree in their behalf.

When my distant ancestors first arrived in Europe during the Middle Ages, they found a patchwork of populations fiercely trying to maintain control over their individual territories, and in many cases, trying to take over the territories of others. Indeed, it was because of the Ottoman defeat of the Byzantine Empire that the biggest move of Roma into Europe took place.

The claim to physical territory was paramount to the claim of statehood, and was closely tied to the identity of the people who lived there; shared language, ancestry, religion, and above all geographical boundaries, all of these defined the nation state. Roma then, as today, share those same characteristics, but with one overriding exception: coming into Europe from outside, we had no physical territory—no place on the map to call home—no country of our own. Our history has made us the eternal outsiders.

During the decades of communist rule, loyalty to the state was paramount, and too vigorous a promotion of one's ethnic group was seen as opposing this. Ethnic self-awareness did not disappear, of course, but it was suppressed. With the end of communism, it re-emerged, in some places quite forcefully, leading to the creation of new, separate countries defined by ethnicity. Serbia for Serbians, Bosnia for Bosnians, Slovakia for Slovaks and so on. We are all well aware of how this led to "ethnic cleansing" in the Balkans in the 1990s. And we Roma know painfully well that our people suffered especially, because we had no territory of our own, no Romani country in which to seek refuge.

We have entered a new age, however. The gradual realization that we do not live in a world that resembles a chess board, each of us occupying our own separate square, but instead in one made up of interlocking pieces, like a jigsaw puzzle. In fact the supposed "one nation states" have never truly consisted of just one ethnic population. From the beginning there have been within their borders various ethnic minorities, usually reflecting historical circumstances; the Hungarian ethnics in northern Romania, for example. Perhaps they have different languages, or musical styles, or cuisines, but they are citizens of the state nevertheless. Their treatment, of course, has not always been egalitarian, but they were—and are—there. When I was here in 2001 I visited many lovely places, but I remember especially Kosice. I was struck by the ethnic diversity there, the architecture, the different restaurants, and I remember thinking at the

time that this is what Europe really is: a true mosaic of peoples and languages and cultures. Indeed, that city has been selected for the 2013 title of Europe's "Capital of Culture."

I was born in Europe; my family's roots go back to Hungary and England, but I have spent more than half my life in America. Living there has changed my perspective considerably on what nationalism means. The United States is a country made up of hundreds of different kinds of people who have emigrated there to live; the 1990 census reported that there are nearly two million Americans of Slovak origin. In my own state of Texas, Czech is the third most widely spoken language. They are all Americans because that is their nationality. But they are all of them are equally proud of their Slovak and Bohemian and Moldavian identity too.

I am a strong believer in "strength through diversity." I believe that encouraging a strong sense of national pride in every citizen can only be good. I believe too that alienating a section of the population breeds discontent and, as we have seen so many times in the past, can lead to civil unrest.

It is no secret that Roma here, as in other places in Europe, have an enormously difficult challenge in their effort to achieve the same benefits and respect that are enjoyed by the rest of the population. Why should that be?

There is no single reason. I have already alluded to the first, the fact of coming into Europe as outsiders with no claim to the land. Their presumed association with the Ottomans' threat to Christendom added to this. Their alien language and dress, their darker complexion, and especially their culture, which effectively created a barrier between their own Romani world and the non-Romani world. The Ottomans instituted our enslavement in the 14th century in what is today Romania, a condition that lasted until the middle of the 19th century. Other European societies dealt with the Roma by either torturing or killing them, or transporting them to their new overseas territories. The Holocaust took hundreds of thousands of Romani lives. For centuries Roma have been forbidden to enter towns, or schools, or churches, clergy could be excommunicated for performing Romani marriages. Survival as a people has been incredibly hard, and catching up with the rest of the population is not easy.

I am an educator, and I believe that the way to achieving equality and peaceful coexistence is through education. While non-Roma have a poor understanding of who and what we are, either basing their ideas on a literary or Hollywood image of my people or else on how they see us in the moment in the real world, we too have a poor understanding of our *own* history. Too seldom are the questions asked *why* are so many Roma poor, *why* do some of us turn to crime, what sequence of events have brought us to this condition today?

We cannot know where we are going if we don't know where we have come from. Education on both sides, especially about our history, can go a long way to changing attitudes and understanding—but also education for Roma in the form of practical training, business methods, technical skills, the means to become self-sufficient. Such independence will bring with it respect and understanding. Constant reliance on the non-Romani world will never result in our being regarded as equals.

To tell you a little about myself: I was born in London, in England. My mother's people were Romanichals, her father was known in south-eastern England for his skill as a bare-knuckle boxer. My father's mother was also a Romanichal, but his father—my grandfather—was from the Romungro family of Bencsi, who came from Hungary. Roma, as well as Slovaks, left this part of Europe when it was the Austro-Hungarian Empire following the *virovnanie*

in 1867. Many went to America, where their descendants today number in the thousands; but a few families went to Britain, my own among them. As a young man I worked in a factory in London, but in 1966 was offered a place as a special student at the University of London as part of an experimental programme for minorities created by the Prime Minister at that time, Harold Wilson. The university paid for my tuition and gave me a small budget for books, but I continued to work at different jobs during the five years that I was a student until I received my degree in 1971.

During the 1960s discrimination against Roma in Britain was increasing. The 1959 Highways act had made it illegal for Romanies to stop in many of their traditional places, and efforts to move them became more and more violent. The police even hired private strong-arm teams to intimidate them. It was because of one such

incident that resulted in the deaths of three Romani children that I decided to try to do something. I contacted a Romani organization in London, and was invited to attend the First World Romani Congress in 1971, where I met many of our prominent Roma, and thus became involved.

With my new degree I was hired by the University of Texas, and in my fourth year I asked to teach a regular course in Romani Studies. It was the first in North America. At the same time I began to assemble the Romani Archives, which is now the largest collection of Romani materials in the world. With the drastically changing situation of Europe after 1989, the political and academic attention being paid to Roma grew enormously. The advent of the Internet brought different Romani populations in contact with each other, and was providing information about Roma to the world. For we as a diaspora people, the Internet has been our most valuable tool.

Scholars and others were visiting the Archives in increasing numbers, from many countries. There are now Romani Studies programmes at five or six other American and Canadian universities. I continued my work with the Romani Union, which by this time I was representing at the UN Economic and Social Council. In 1997 President Clinton appointed me to the United States Holocaust Memorial Council as its single Romani member, though our representation ended under the Bush administration.

In recent years I have decreased my involvement with specific organizations and now concentrate mainly on my writing. My concerns remain mostly practical—for human rights, racism, language standardization and especially education—but for many years I have also been working with some colleagues on the reconstruction of our social and linguistic history, long ago lost to our own people. What we are discovering is quite remarkable, and will certainly go far toward changing the public perception of Roma for the better once it is more widely known.

While I am here I will be meeting with a team of scholars led by my dear friend Hristo Kyuchukov to create pedagogical materials for both Romani and non-Romani pupils. They will be in the Romani and the Slovak (and eventually in other) languages, and will outline the details of our history, describe our traditional culture and, one hopes, be used in schools in other European countries. By the way, Hristo and I co-authored a beautifully illustrated book for children entitled *A History of the Romani People*, which was listed in 2006 in *The Best Children's Books of the Year*. Some of my own books have been translated into Slovak (*My Romske Ndrod*) and Czech (*Zeme Utrpeni: Dejiny Otroctvi a Prondsledovdni Romii*) as well as into Croatian, Hungarian and Japanese.

My being here today in this wonderful institution of higher learning is clear evidence that the vital importance of education about Roma has been recognized, and Slovakia leads the way in this

respect. Of all the former eastern-bloc countries, only your country has made this public statement of recognition and reward.

Again I want to thank you for this honour; it is one that reflects upon the nation of Slovakia as much as upon the Romani people. I look forward to a long and continuing relationship with you, and share with you your hope for a stronger and more harmonious future.

prof. Ian Francis Hancock, PhD.

Q. B. F. F. Q. S.

SUMMIS AUSPICIIS REI PUBLICAE SLOVACAE

CONSTANTINI PHILOSOPHI UNIVERSITAS NITRIENSIS
ET NOS RECTOR MAGNIFICUS, ORDINIS PHILOSOPHICI DECANUS
PROMOTORQUE RITE CONSTITUTUS
LECTURIS SALUTEM.
SENATUS CONSTANTINI PHILOSOPHI UNIVERSITATIS NITRIENSIS
ANTIQUUM AC LAUDABILEM MOREM MAIORUM SEQUENS
AC VIROS IN COGNITIONE RERUM INDAGANDA SAGACISSIMOS
LITTERISQUE ET OPERIBUS SUIS PRAECIPUOS,
QUI DE DOCTRINA EXPOLIENDA ET HUMANITATE PROMOVENDA
MIRUM IN MODUM MERITI SUNT, HONORIBUS ACADEMICIS
ORNARE CUPIENTES,
IN CONVENTU SUO LEGITIMO
COMMUNI CONSENSU DECREVIT, UT VIR EMINENTISSIMUS
HANS WERNER EROMS
HONORIS CAUSA
IN CONSTANTINI PHILOSOPHI UNIVERSITATE NITRIENSI IN
DOCTORUM SCIENTIARUM NUMERUM RECIPERETUR.
QUOD SENATUS UNIVERSITATIS CONSULTUM
CUM A SUMMA REI PUBLICAE SLOVACAE CONFIRMATUM ESSET,
NOS HUNC VIRUM PERILLUSTREM,
PRO TOTIUS VITAE EIUS OPERIS CUM INGENIO AC SOLLERTIA
FACTIS,
QUIBUS STUDIUM LINGUISTICAE GERMANICAE
ET ARTEM EIUSDEM DISCIPLINAE DOCENDAE AUCTUS EST
ET INSIGNI MODO CURSUM NOVUM SCIENTIAE LINGUISTICAE
RESPECTU INTERNATIONALI HABITO EXPEDIVIT
AEQUE AC PRO MAGNA EIUS OPE, QUA SOCIETATEM ET
COOPERATIONEM
UNIVERSITATIS CONSTANTINI PHILOSOPHI NITRIAE
CUM UNIVERSITATE PASSAVIENSI ADIUVIT,
SCIENTIARUM PHILOSOPHICARUM DOCTOREM
CREAVIMUS CREATUMQUE RENUNTIAMUS AC OMNIA, QUAE
HUNC HONOREM SEQUUNTUR,
IURA ET PRIVILEGIA IN EUM CONTULIMUS
IN CUIUS REI FIDEM HASCE LITTERAS MAIORE UNIVERSITATIS
SIGILLO SANCIENTAS CURAVIMUS

DATUM NITRIAE DIE PRIMO MENSIS DECEMBRIS ANNO MMVIII

Proposal for honorary degree awarding

Prof. IAN F. HANCOCK, PhD.

„doctor honoris causa“

(Document)

**Prof. IAN F. HANCOCK, PhD.,
University of Texas at Austin, USA**

Prof. Ian Hancock, PhD. was born on August 29th 1942 in London, England.

In 1967 he completes a M.A. in Oriental and African Studies, from London University, School of Oriental and African Studies.

In 1971 he completes a Ph. D. in Linguistics from the School of Oriental and African Studies, at the University of London as part of an experimental "affirmative action" programme for ethnic and social minorities. He began teaching in the English Department at the University of Texas, Austin in 1972. In 2005 he was awarded an endowed professorship (the Nowlin Regents Professorship in Liberal Arts) by his university.

In 2005 he received an Honorary Ph.D. with distinction (*Doctor Honoris Causa*) from Umeå University, Sweden.

He is also an Academic Affiliate of The South Asia Institute, The Foreign Language Education Center and the Center for Russian, East European and Eurasian Studies, at the University of Texas at Austin.

In 1976 he began to assemble the Romani Archives and Documentation Center (www.RADOC.net) and serves as its present Director. It is the largest repository of Romani materials anywhere in the world.

He has been invited to many places to speak, including most European countries, Japan and South America. He has served as an attaché to the U. S. Department of State visiting the Slovak Republic and the Czech Republic to advise U.S. embassy personnel on Roma issues, and to visit Roma initiatives to speak to young people about the need for education. He has addressed the OSCE on a number of occasions in Warsaw; he has spoken before the U.S. congress on a number of occasions; he has spoken before the UN in Geneva and New York, and before the EU in Brussels.

His work involves two main areas: human rights and Romani language and history. He has many publications in these areas.

Since 1972 Ian Hancock has been teaching variety of courses at the University of Texas. He started with lectures on Creole languages, based on his Ph. D. work and later he became a founder and member of the editorial board of internationally known *Journal of Creole Languages*. He is also on the editorial board of the *Journal of Genocide Studies*. He is on the board of the Jasenovac Research Institute and is a member of the Anne Frank Institute.

Throughout the years he has taught general linguistics, sociolinguistics, English linguistics, history, dialectology and grammar. However the biggest success of Ian Hancock is the

introduction of Romani language as a University subject at University of Texas at Austin. He is one of the very first Romani language specialist to do that. His university is now instituting the first Ph.D. programme in Romani Studies in the USA. He has also taught course on multiculturalism, diaspora populations. He has been invited speaker to many Universities in the world including universities in the Czech Republic and in Slovakia.

The main areas of interest of Ian Hancock are language contact, the Romani language, Romani sociolinguistics and the education of Roma. However extremely important scientific work he did in the field of Romani history. Some of his most important publications are:

- *Land of pain: Five centuries of Gypsy slavery.* Austin, 1982.
- *A grammar of Carpathian-American (Bašaldo) Romani.* Manchaca: International Romani Union, 1987.
- *The Pariah Syndrome: An account of Gypsy Slavery and Persecution.* Ann Arbor: Karoma Publishers, 1987. Second edition, 1988. Second printing of second edition, 1990. Widely reviewed, inc. in the *New York Times*.
- *A Handbook of Vlach Romani.* Slavica, Inc., Columbus, 1995.
- *We Are the Romani People: Ame Sam e Rromane Džene.* Commissioned by the Open Society Institute (Soros Foundation) and published in 2002 by The University of Hertfordshire Press.

-
- *The Heroic Present: The Photographs of Jan Yoors and His Life with the Gypsies*. The Monacelli Press, New York, 2004.
 - *A History of the Romanies*. Co-authored with Hristo Kjučukov. Philadelphia: Boyds Mill Press, 2005. Listed in the 2006 edition of *The Best Children's Books of the Year*.
 - His books *The Pariah Syndrome* and *We are the Romani People* have been translated into many languages in Europe and in Japan and they are used by many universities as course book on Romani studies.

He is an editor of quite number of books published with some of the most important publishing companies in USA and Europe.

Návrh na udelenie čestného titulu „doctor honoris causa“

(Dokument)

IAN F. HANCOCK,
University of Texas, Austin, USA

Prof. Ian Hancock, PhD., sa narodil 29. augusta 1942 v Londýne.

V roku 1967 ukončil MA štúdium v odbore Orientálne a africké štúdie na London University, Škole orientálnych a afrických štúdií.

V roku 1971 ukončil doktorandské štúdium v odbore lingvistiká na Škole orientálnych a afrických štúdií, London University, ktoré bolo súčasťou experimentálneho programu pre etnické a sociálne menšiny, so zameraním na oblasť pozitívnej diskriminácie. V roku 1972 začal učiť na Katedre angličtiny (English Department), na University of Texas, kde v roku 2005 získal titul profesor (the Nowlin Regents Professorship in Liberal Arts).

V roku 2005 mu bol udelený čestný doktorát na Umea University vo Švédsku.

Je akademickým členom The South Asia Institute, Centra edukácie cudzieho jazyka a Centra ruských, východoeurópskych a eurázijských štúdií na University of Texas v Austine.

V roku 1976 sa podieľal na vzniku rómskeho archívu a dokumentačného centra (www.RADOC.net) a v súčasnosti je jeho riaditeľom. Centrum patrí k najväčším archívom rómskych dokumentov na celom svete.

Prof. Ian Hancock, PhD., bol pozvaný do mnohých krajín – európskych, ale i Japonska a Južnej Ameriky, aby sa podelil o svoje skúsenosti a poznatky. Pôsobil ako ataše na Ministerstve zahraničia v Spojených štátoch amerických. Navštívil Slovensko aj Českú republiku s cieľom pomôcť a poradiť pracovníkom ambasad v oblasti rómskej problematiky a navštívil niektoré rómske iniciatívy, aby v nich šíril potrebu vzdelávania medzi mladými ľuďmi. Prof. Hancock predniesol významné prejavy pred Americkým kongresom pri mnohých príležitostiach, vystúpil tiež v sídle OSN v Ženeve a New Yorku a pred EU v Bruseli.

Jeho práca zahŕňa dve hlavné oblasti: ľudské práva a rómsky jazyk a dejiny. Mnoho jeho významných publikácií sa týka hlavne týchto dvoch kľúčových oblastí.

Od roku 1972 Prof. Ian Hancock, PhD., prednáša na University of Texas. Začínal prednáškami o kreolskom jazyku na základe svojej dizertačnej práce a neskôr sa stal zakladateľom a členom edičnej rady medzinárodného časopisu *Journal of Creole Languages*. Je taktiež v edičnej rade časopisu *Journal of Genocide Studies*.

Prof. Ian Hancock, PhD., je členom rady Jasenovac výskumného ústavu a členom Inštitútu Anne Frank.

Počas mnohých rokov vyučoval všeobecnú lingvistiku, sociolingvistiku, anglickú lingvistiku, dejiny, dialektológiu a gramatiku. Najväčším úspechom Prof. Iana Hancocka, PhD., je zaradenie rómskeho jazyka ako univerzitného predmetu na University of Texas, v Austine. Je jedným z prvých odborníkov rómskeho jazyka, ktorí sa podujali na takýto krok. Jeho domovská univerzita začala ako prvá poskytovať III. stupeň (PhD.) vysokoškolského vzdelávania práve v odbore Rómskych štúdií. Bol pozvaný mnohými univerzitami, vrátane českých a slovenských, aby svoje cenné vedomosti prezentoval na akademickej pôde.

Najvýznamnejšími oblasťami vedeckého záujmu prof. Iana Hancocka, PhD., sú jazykový kontakt, rómsky jazyk, rómska sociolingvistika a edukácia Rómov.

Výber jeho najvýznamnejších publikácií:

- *Land of pain: Five centuries of Gypsy slavery.* Austin, 1982.
- *A grammar of Carpathian-American (Bašaldo) Romani.* Manchaca: International Romani Union, 1987.
- *The Pariah Syndrome: An account of Gypsy Slavery and Persecution.* Ann Arbor: Karoma Publishers, 1987. Second edition, 1988. Second printing of second edition, 1990. Widely reviewed, inc. in the *New York Times*.
- *A Handbook of Vlach Romani.* Slavica, Inc., Columbus, 1995.

-
- *We Are the Romani People: Ame Sam e Rromane Džene.* Commissioned by the Open Society Institute (Soros Foundation) and published in 2002 by The University of Hertfordshire Press.
 - *The Heroic Present: The Photographs of Jan Yoors and His Life with the Gypsies.* The Monacelli Press, New York, 2004.
 - *A History of the Romanies.* Co-authored with Hristo Kjučukov. Philadelphia: Boyds Mill Press, 2005. Listed in the 2006 edition of *The Best Children's Books of the Year*.

Jeho knihy *The Pariah Syndrome* a *We are the Romani People* boli preložené do mnohých jazykov v Európe a v Japonsku a v súčasnosti sa používajú na viacerých univerzitách ako učebný materiál Rómskych štúdií.

Prof. Dr. Ian Hancock je editorom mnohých kníh, ktoré boli publikované významnými vydavateľstvami v USA a Európe.

Navrhujeme udelenie akademickej hodnosti doctor honoris causa prof. Ianovi Hancockovi za jeho prínos v oblasti lingvistiky a rómskej histórie v Európe a USA.

**An interview
with professor Ian Hancock**

Professor Hancock, you seem to have spent your whole life devoted to Roma issues.

Well not really. But much of it. Forty or more years.

What first got you involved?

Well I was born into a Romani family, right in the middle of the Second World War, in London. My father's family were Bašalde from a place called Mosonmagyaróvár in Hungary, and my mother's father's family were English Roma. My mother's mother I think was Irish but I don't know.

From Hungary?

Yes. There were political upheavals in the Austro-Hungarian Empire that caused many Roma from Hungary and Slovakia to leave. Most went to America, but some went to France and England, like my father's family, the Benczis.

But what got you personally involved as an activist?

Well, as I say I grew up in a Romani family and as a boy I didn't really think about politics or where we came from or anything like that. I didn't even know until I was much older that Hitler had tried

to destroy all of us. But later on, when I was about 25, I saw two small news items in the London newspapers that changed my life.

What were they?

The reports of a couple of incidents that both took place near the town of Wolverhampton. They only got the briefest mention in the press, and I was so upset when I read them that I wanted to become involved. I felt so angry and helpless because I thought the Romanies involved could have been my own family, relatives of mine. In the first one a Romanichal needed to pull his trailer off the road because his wife was going into labour, but he was ordered to move on by the police. When the man refused he was driven away and thrown into a prison cell where he was badly beaten by the same officers. His pregnant wife and small children were left alone on the side of the road. In the other incident *both* of the parents were taken into custody, leaving the children by themselves in the trailer. An oil lamp was knocked over and a fire spread that resulted in the death of those three Romani children. This was during the 1960s, when the police in England would contract professional teams using bulldozers, axes and other brutal means to move Romanies on, something I write about in my book *Země Utrpení: Dějiny Otroctví a Pronásledování Romů*, (Prague: Signeta, 2001). I looked in the London telephone directory and found the address of the Gypsy Education Council and so I made contact with them. I was invited to one of their meetings, where I was persuaded to get involved in

Romani advocacy and human and civil rights issues; a lot of us marched in London to protest the deaths of those children, and we set fire to a huge model of a Romani waggon in one of the city parks. Later on I found myself attending the First World Romani Congress, held near London in 1971. That's where I first met some of the major figures in the Romani movement, Rajko Djuric, Jan Cibula, Vanko Rouda, Sait Balic and others.

I understand that you were a part of the delegation that petitioned the United Nations to accept the membership of the Romani Union.

Yes, three of us went with Yul Brynner to New York and handed the petition to a UN officer personally. Very quickly we were accepted, and had observer status in the Economic and Social Council.

But you did more than that.

Yes, I personally got us membership in UNICEF. And for two periods was the main representative to the United Nations for our Roma. In 1993 I spoke before one of the assemblies trying to persuade the UN to raise our representation from "observer" to "consultative," and that was successful too.

Are you still involved with UN work?

No. I became disappointed with the way things were going, especially after the Fifth World Congress, and decided that it was time to devote my activism to my writing, and to my family.

I see that a book of you essays will be published this year.

Yes, Dileep Karanth is editing that book for the University of Hertfordshire Press. It is called *Danger! Educated Gypsy!*

That would seem to be a significant title!

Yes. Dr. Karanth, who is from India, writes in his forward about how educated Roma seem to make some people nervous, that there are those who prefer us to be uneducated and without a voice.

You mention education. Far too few Roma have college degrees; how did you get yours?

When I was in my teens my father took us to Canada to live, but I didn't like it and after about four years I went back to London. I travelled with a friend who was a musician. He quickly got a job with a band, and I had several jobs. I was a spray painter, a garment cutter, a book seller, and for some time I also travelled with the band. But most of the time I stayed in our flat by myself and so got friendly with the other tenants. Some were from West Africa and spoke a language called Krio. Being so much with them I actually learnt to speak Krio pretty well, and began to try to make a dictionary of it. Anyway, some of those people talked about what I was doing to some academic friends and to make a long story short I was taken on as an experimental student at London University and got my PhD there in 1971.

But what about your other degrees?

I don't have any, not even my high school certificate because I never finished high school. I just have the PhD, and another honorary one from Umeå University in Sweden and now this one from Constantine the Philosopher.

I can see that you are not comfortable talking about your own accomplishments, so I will mention that you were also recipient of the Rafto Foundation International Prize for Human Rights which you received in Norway in 1997 and were awarded the Gamaliel Chair in Peace and Justice from Wisconsin University in 1998. And in that year President Bill Clinton appointed you as the single Romani member on the U.S. Holocaust Memorial Council.

That's true. It's also true that George Bush removed Romani representation and we haven't had any now for nearly ten years.

We must try to change that. I want to thank you for your time, and I look forward to our joint venture now to prepare teaching materials in our own Romani language and our long term project of collecting the details of our history and culture and also making them available in Romani. Professor Hancock, Yanko, thank you.

Doc. Ph.D. Hristo Kyuchukov, DrSc.

Rozhovor

s prof. Ianom Hancockom

Vážený pán profesor, vyzerá to tak, že ste celý svoj život zasvätili rómskej problematike...

Väčšinu z neho, asi 40 rokov.

Čo Vás viedlo k tomu, aby ste sa venovali problematike Rómov?

Narodil som sa v Londýne v rómskej rodine počas druhej svetovej vojny. Otcova rodina pochádzala z Maďarska. Mamin otec bol anglický Róm, mamina mama bola pravdepodobne Írka.

Z Maďarska?

Politický prevrat v Rakúsko-Uhorsku spôsobil, že mnoho maďarských a slovenských Rómov muselo opustiť svoju krajinu. Väčšina z nich odišla do Ameriky, niektorí zas emigrovali do Francúzska či Anglicka.

Čo Vás však motivovalo k osobnej zaangažovanosti?

Ako chlapec vyrastajúci v rómskej rodine som sa nezaujímal o politickú situáciu alebo krajinu, z ktorej pochádzali moji predkovia. Dokonca som už ako starší chlapec nič netušil o tom, že Hitler mal v pláne zničiť nás. Keď som mal asi 25 rokov, v londýnskych novinách som si prečítal dva krátke články, ktoré zmenili môj život.

O čom sa v nich písalo?

Správy boli o sérii incidentov, ktoré sa odohrali v blízkosti mesta Wolverhampton. Informácie boli kusé, ale pri ich čítaní som bol veľmi rozrušený a nahnevaný, keďže Rómovia, ktorých sa tieto udalosti týkali, mohli byť moji príbuzní. Prvá správa hovorila o Rómovi, ktorý vytiahol na ulicu voz, aby nim svoju tehotnú manželku zaviezol do práce. Polícia mu v tom však chcela zabrániť. Keď výzvu polície odmietol, zavliekli ho do väzenia, kde ho mlátili, kým jeho manželka a malé deti ostali na ulici. V druhom prípade boli do väzenia odvedení obaja rodičia, kým deti ostali samé čakať na ulici. Celé nešťastie ešte vyústilo tým, že sa na ulici vznietila olejová lampa a rómske deti uhoreli. To sa odohralo v šesťdesiatych rokoch, keď polícia v Anglicku zriaďovala profesionálne tímy používajúce ako nástroj poriadku proti Rómom buldozéry, sekery a iné brutálne prostriedky. O takýchto a podobných udalostiach som písal vo svojej knihe *Země utrpení: Dějiny otroctví a pronásledování Romů*, (Praha: Signeta, 2001). V londýnskom telefónnom zozname som si našiel adresu Rady vzdelávania Rómov a skontaktoval som sa s ňou. Bol som pozvaný na stretnutie, na ktorom ma nahovárali na spoluprácu. Mnohí sme pochodovali po Londýne na protest proti zbytočnej smrti malých rómskych detí. V roku 1971 som sa v Londýne zúčastnil Prvého svetového rómskeho kongresu. Tam som sa stretol s významnými osobnosťami rómskeho hnutia – Rajkom Djuricom, Janom Cibulom, Vankom Roudam, Saitom Balicom, atď.

Pochopil som to tak, že ste boli členom delegácie, ktorá požadovala, aby OSN akceptovala členstvo Rómskej únie.

Áno, traja sme šli do New Yorku osobne podať žiadosť na OSN. Akceptovali nás veľmi rýchlo. Podarilo sa nám získať status v Ekonomickej a sociálnej rade.

Ale Vy ste urobili omnoho viac...

Áno, mne osobne sa podarilo získať členstvo v UNICEF. Dve obdobia som bol zástupcom rómskej komunity v OSN. V roku 1993 som prednášal pred zhromaždením snažiac sa o presadenie našej pozície z „pozorovateľa“ na „poradný orgán“. Aj v tomto sa nám podarilo uspieť.

Stále sa angažujete v práci pre OSN?

Nie. Dospel som do štádia sklamaní z toho, ako sa veci začali vyvíjať, najmä po Piatom svetovom kongrese. Rozhodol som sa venovať čas písaniu a mojej rodine.

Kniha Vašich esejí bude uverejnená tento rok.

Dileep Karanth vydáva knihu pre University of Hertfordshire Press. Má názov *Danger! Educated Gypsy!*

Názov znie zaujímavo!

Dr. Karanth z Indie v predslove píše o tom, ako vzdelaný Róm dokáže znervózniť určitú skupinu ľudí, ktorá by ho radšej videla nevzdelaného.

Spomenuli ste vzdelanie. Napriek všetkým prekážkam majú Rómovia vysokoškolské diplomy. Ako ste získali ten Váš?

Keď som bol tínedžer, s otcom sme sa presťahovali do Kanady. Nepáčilo sa mi tam a po štyroch rokoch som sa vrátil späť do Londýna. Cestoval som s priateľom – hudobníkom. Kým on si rýchlo našiel prácu ako člen kapely, ja som vystriedal niekoľko zamestnaní. Bol som maliar, pomocník v krajčírskych dielni, predavač kníh a istý čas som taktiež cestoval s kapelou. Väčšinu času som však zostával v byte a spriatelil som sa s ostatnými nájomníkmi. Niektorí z nich boli zo západnej Afriky a hovorili jazykom Krio. Keďže som s nimi trávil pomerne veľa času, naučil som sa hovoriť týmto jazykom pomerne dobre a čas som začal venovať príprave slovníka. Priatelia spomenuli moje aktivity na akademickej pôde, a aby som celý príbeh skrátil, jedného dňa som bol prijatý ako experimentálny študent na Londýnsku univerzitu, kde som získal v roku 1971 titul PhD.

A čo Vaše ďalšie tituly?

Žiadne nemám, dokonca ani stredoškolské vysvedčenie, keďže som nikdy strednú školu nedokončil. Mám iba titul PhD., a ešte čestné tituly Umea University vo Švédsku a teraz Vašej univerzity.

Vidím, že ste skromný a nechcete hovoriť o Vašich ďalších úspechoch, preto ich spomeniem ja. V roku 1997 v Nórsku ste získali medzinárodné ocenenie za ľudské práva nadácie Rafto. Taktiež ste boli v roku 1998 ocenený Univerzitou Wisconsin (Gamaliel Chair in Peace and Justice). V tom istom roku Vás prezident Bill Clinton menoval ako jediného Róma za člena U.S. Holocaust Memorial Council.

To je pravda. Je taktiež pravdou, že George Bush asi pred desiatimi rokmi odvolal zástupcu Rómov a U.S. Holocaust Memorial Council odvtedy nemá žiadneho rómskeho zástupcu.

To by sme mali napraviť. Ďakujem Vám za Váš čas a teším sa na našu spoluprácu pri príprave učebných materiálov v rómskom jazyku ako aj projektu zastrešujúcom zbieranie historických a kultúrnych informácií o rómskom etniku.

Doc. Ph.D. Hristo Kyuchukov, DrSc.

Edícia

Doctor honoris causa, zv. 15

Ian-Francis Hancock

Vydala Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Zostavila Ing. Mgr. Táňa Palkovičová

Editor Doc. Ph.D. Hristo Kyuchukov, DrSc.

Návrh obálky

a fotografie Bc. Lubo Balko

Vydanie prvé

Strán 70

Rok vydania 2009

Tlač ŠEVT a.s. Bratislava

ISBN 978-80-8094-657-9

EAN 9788080946579

ISBN: 978-80-8094-657-9